

Uredništvo: sprava, Ljubljana.
Kopirarstvo: 4. Telefon 4001-4004.
Mesečna naročnina 20 lit., za in-
stancije 40 lit. - Ček. rač. Ljub-
ljana 10.000 na naročnino in 10.000
za inšerata. - Isključno nastopanje
na oglaševanje in inšerata.
UPI S. A. Milano.
Receptivni na vprašanje.

SCLOVENECE

MAJ - 1944

27

SOBOTA

Schwere Kämpfe bei Velletri

Zahlreiche Feindpanzer vernichtet - Besatzung von Cisterna schlug alle Angriffe zurück - Unvermindert heftige Schlacht am Liri - Am Donnerstag 115 Feindflugzeuge abgeschossen

Aus dem Führerhauptquartier, 26. Mai DNB. Das Oberkommando der Wehrmacht gibt bekannt:

Im Kampfraum von Cisterna sind starke feindliche Panzerverbände nach Norden vorgestoßen. Dadurch haben sich die schweren Kämpfe in den Raum südlich und östlich Velletri verlagert, wo erbittert gerungen wird. 80 feindliche Panzer wurden dort vernichtet. Die tapfere Besatzung von Cisterna schlug alle feindlichen Angriffe zurück.

Im Raum östlich Littoria und nördlich Terracina setzen sich unsere Truppen aus der Küstenebene auf die dahinterliegende Höhenstufe ab. Schwächere feindliche Vorstöße wurden zurückgeschlagen. Östlich des Liri setzte der Gegner mit starken Kräften seine Angriffe gegen den Melfa-Abschnitt fort. Er konnte nach wechselvollen Kämpfen, in denen 43 feindliche Panzer abgeschossen wurden, auf dem Nordufer des Flusses Fuß fassen. Die Schlacht geht auch hier mit unverminderter Heftigkeit weiter.

Über dem italienischen Raum wurden gestern in heftigen Luftkämpfen gegen weit überlegene feindliche Fliegerkräfte und durch Flakartillerie 18 feindliche Flugzeuge abgeschossen.

Ein Kampffliegerverband griff in der letzten Nacht feindliche Bereitstellungen und Verkehrsknotenpunkte im Raum westlich Cassino mit guter Wirkung an.

Bei den schweren Abwehrkämpfen der letzten Wochen hat sich eine Kampfgruppe unter Führung von Oberst Bode durch besondere Tapferkeit ausgezeichnet.

An der Front im Osten verlief der Tag bei geringer örtlicher Gefechtsstärke ruhig.

Der Bahnhof Dshankoi auf der Krim wurde in der vergangenen Nacht erneut von einem deutschen Kampffliegerverband wirksam bombardiert.

Deutsch-rumänische Schlachtflierverbände richteten wirksame Angriffe gegen sowjetische Truppenansammlungen und Batteriestellungen im Raum südlich Dubosari.

Ein sowjetisches Schnellboot, das aus dem Finnischen Meerbusen ausbrechen versuchte, sank nach Minentreffer.

Bei der Abwehr eines sowjetischen Luftangriffes auf ein eigenes Geleitzug in den nordnorwegischen Gewässern schossen unsere Jäger von 80 angreifenden Flugzeugen 69 ab. Ein weiteres Flugzeug wurde durch die Sicherungsfahrzeuge des Geleitzuges zum Absturz gebracht.

Nordamerikanische Bomber griffen mehrere Orte in den besetzten Westgebieten sowie Städte im südwestdeutschen Grenzgebiet an. Besonders in Mülhausen entstanden Schäden. Die Bevölkerung hatte Verluste. Durch Luftverteidigungskräfte wurden 27 feindliche Flugzeuge vernichtet.

Težki boji pri Velletriju

Številni sovražni oklepniki uničeni - Posadka Cisterne je odbila vse napade - Nezmanjšana silovita bitka ob Liriju V četrtek je bilo sestreljenih 115 sovražnih letal

Führerjev glavni stan, 26. maja. DNB. Vrhovno poveljstvo oboroženih sil javlja:

Na bojnem področju Cisterne so prodrli močni sovražni oklepniki od delki proti severu. S tem so premeštili hude boje na področje južno in vzhodno od Velletrija, kjer divjajo ogorčene bitke. Tamkaj je bilo uničenih 80 sovražnih oklepnikov. Hrabra posadka Cisterne je odbila tudi večerj ves dan vse sovražne napade.

Na področju vzhodno od Littorije in severno od Terracine so se umikale naše čete iz obalne ravnine na vzpetine, ki leže za obalno ravnino. Slabši sovražni sunki so bili razbiti. Vzhodno od Lirija je nadaljeval sovražnik svoje napade z močnimi silami proti odseku Melfa. Po spremembi polnih bojev, v katerih je bilo uničenih 43 sovražnih oklepnikov, je mogel dospeti na severno obalo reke. Tudi tukaj se nadaljuje borba z nezmanjšano silovitostjo.

Nad italijanskim področjem je bilo večerj v zračnih bitkah proti visoko nadmočnim sovražnim letalskim silam in s protiletalskim topništvom sestreljenih 18 sovražnih letal.

Oddelek bojnih letal je s dobrim uspehom napadel sovražne pripravljane položaje in prometna središča na področju zapadno od Cassina.

Churchill o angleški izsiljevalni politiki

Berlin, 25. maja. Winston Churchill je moral za pomirjenje javnega mnenja podati v britanski Spodnji zbornici že dolgo napovedani pregled angleškega zunanjepolitičnega položaja. Njegova izjava je bila zopet polna fraz ter so kazala, da je hotel akutne probleme ali obiti ali pa jih prikriti z izjavami, ki niso nič povedale. Z neverjetno važnostjo, ki ni prav v nikakem razmerju z močjo, ki jo britanski imperij zaradi Churchillove politike katastrof vedno bolj izgublja, je delil Churchill oblastno in ničeno ukore malim in nevrtnim državam, pri čemer jih je deloma hvalil, deloma pa grajal.

V dolgovernih izjavah je se bavil grobokop angleškega imperija z odnosi Anglije do narodov, s pomočjo katerih upa s svojo izsiljevalno politiko nadaljevati do vojne. Pri tem je se znova pokazalo neprikrito stremenje, da bi pustil brez ozira na življenjske koristi posameznih narodov tuje narode kravatiti za izkoriščevalne cilje Angloamerikancev in njihovih boljševiskih zaveznikov.

Problema, ki britansko javnost najbolj zanima, namreč vedno večji propad imperija in vprašanje bodočnosti britanskega svetovnega cesarstva. Churchill sploh ni omenil. Vendar je moral priznati, da je doživela imperialna konferenca, od katere je pričakoval novega vzgona za svojo zločinsko vojno politiko, neuspeh ter da se je izjalovil poskus ustvariti trden imperialni blok, s katerim bi se uprj pohlepu ameriških imperialistov in prednostim Sovjetske zveze. Churchill je moral priznati, da dela Anglija z dvema velikima zaveznikoma, ki, kot je dobesedno izjavil, v nekaterih okoliščinah po moči precej prekašata britanski imperij. Nemoh britanske politike je pokazal predvsem v izjavah o Titu in o Poljski. Stare garancijske obljube, ki jih je dala Anglija Jugoslaviji in Poljski, da jih je spravila v vojno proti Nemčiji, je previdno zamažal.

Naravnost nemogoče zveni iz ust britanskega ministrskega predsednika ne-

Najtežja preizkušnja v zgodovini

Iz članka ministra dr. Göbbelsa v listu »Das Reich«

Berlin, 25. maja. V svojem uvodniku »Najtežja preizkušnja« označuje v najnovejši številki tednika »Das Reich« minister dr. Goebbels politiko zaveznikov do nevrtnosti kot stalno nihanje med dvema skrajnostima in kot poskus, da bi enkrat z obljubami, drugič pa z grožnjami dosegli kak uspeh. Minister pravi, da izvira vse to iz negotovosti zaveznikov v vseh vprašanjih, ki se tičejo bodočnosti in pa iz notranje negotovosti sovražnega tabora, ki ni tako močan kot navidezno izgleda. Minister meni, da bi sovražniki, ako bi res razpolagali z zadostnimi silami, pač gotovo ne apelirali v stalnih zaporednih presledkih na Nemčijo, naj odloži svoje orožje ter se jim izroči na milost in nemilost. Saj bi imeli v tem primeru možnost, da Nemčijo k temu prisilijo. Toda oni vedo, da jim manjka moči. Po opozorilu na agitatorske trike nasprotnikov ter na njihovo odkrito priznanje, da nameravajo vzeti nemškemu narodu vsako upanje na bodočnost, prihaja dr. Goebbels do naslednjih ugotovitev:

Nemška vojna morala ni le posledica karakternih pomanjkljivosti nemškega naroda temveč tudi neumnosti njegovih sovražnikov. Ker v lastni deželi niso navajeni postopati s svojim narodom ter ga zato sploh ne poznajo, tudi ne razumejo nemškega naroda. Minister pravi, da velja isto za njihovo postopanje z narodno državo, ki so nemški zavezniki. Skorajda v že dolgočasnih »rednih« zaporedjih jih pozivajo, naj se brez pogojno predajo, ne nudijo jim pa nikake garancije. Videti je, kot da v Londonu in Washingtonu dejansko pričakujejo, da bodo šli ti narodi res na njihov lim. Da se pa ti narodi bore za svoj narodni obstoj, prav tako kot nemški narod, to politikantom v sovražnih državah brez dvoma še ni padlo v glavo. Zanašajo se kratkoročno na svoje v preteklosti preizkušene izsiljevalne metode, s katerimi postopajo tudi proti nevrtnim državam z menajočim se uspehom. Vse to pa nam vedno znova dokazuje, da nemški nasprotniki nimajo na razpolago potrebnih sil, s katerimi bi na polju bojevanja prišli do zaželenega cilja. Vojna je sicer prišla na svoj dramatski vršek ter se je s tem približala svoji krizi, a nudi radi tega še vedno popolnoma jasno sliko. Ne moremo verjeti, da bi mogli priti do vojaških odločitev s političnimi triki. Treba jo poiskati na čistem polju borbe, čemur pa bi se nemški nasprotniki prav radi izognili. Nemški sovražniki se zavedajo, da njihovi izgledi pri gigantskem oboroženem spopadu nikakor niso trdni. Zato skušajo vedno znova, po ovinkih vdreti v bojno črto nemških zaveznikov ter jih iz nje izločiti. To jim je uspelo pri Italiji, a se jim drugje ne bo posrečilo. V tej zvezi je dr. Goebbels mnenja, da sovražnik svojega cilja ne bo mogel doseči z umetnim zavlačevanjem dogodkov, temveč da bo moral dejavno poseči v njihov tok. Opazujoči svet lahko mirno pokopje utvare, da se bo vojna nekega dne nepričakovano končala. Njen konec bo tvorila šele odločitev, pa bilo že ugodno ali neugodno. Ta odločitev se bo tikala poleg nemške narodne suverenosti tudi nemškega narodnega življenja ter vse nemške narodne bodočnosti. Dr. Goebbels odločno zavrača trditve nasprotnikov, da gradi Nemčija vse svoje nade na njihovi notranji neenotnosti. Minister je dejal, da Nemci sicer pozorno zasledujejo tozadevni razvoj v nasprotnikovem taboru, da so pa prepričani, da se bo vojna odločila predvsem vojaško in ne politično. Sicer je res, da vpliva na vojaško postopanje nasprotnega tabora v veliki meri tudi politični pritisk. Angleški narod je brez dvoma najbolj utrujen vsled te vojne in sicer ne le zato, ker je moral v njej najbolj trpeti, temveč tudi zato, ker ni imel vojnih ciljev, ki bi lahko navdušili široke množice ali jih vsaj držali skupaj. To pomanjkanje postaja iz dneva v dan jasnije vidno. Tudi Sovjetska zveza ne more več poljubno dolgo čakati. Z drugimi besedami: ako naj ima razvoj

To je sovjetska »kultura in demokracija«!

Lwow, V vzhodnogalicijski občini Tlustenki se je zgodil med sovjetsko zasedbo brezprimeren dogodek, ki je imel za posledico pokol skoraj celotnega prebivalstva. Vsi mladi moški in žene, ki so ostali v kraju, so se morali zbrati na trgu. Tamkaj jih je nagovoril židovski komisar s kratkim, zmerjanj polnim nagovorom, v katerem je imenoval zbrane »sovražnike sovjetske države in izdajalce«. Nato je dal postaviti dve vrsti sovjetskih vojakov, ki sta bili oddaljeni druga od druge dva metra. Z udarci nagajke je prisilil lastnorodno starce in žene - možje so bili skoraj vsi že preje oddeljeni v delovne in kazenske bataljone - da so morali teči med bataljone, ki so jih jim držali nasproti sovjetski vojak. Večina žrtve se je zrušila že po nekaj korakih, utrjena vedno izgube krvi in vsa prebodena. Le maloštevilnim je uspelo, da so v mraku, ko so si opomogli po dolgodnevem trpljenju, priplazili do nemških položajev.

Zeneva, Iz Alžirja javljajo, da je bil pozvan general de Gaulle po posredovanju britanskega poslanika Duffa Cooperja v London.

te vojne sploh še kak smisel, potem sili Anglijo politična nujnost v vojaško pustolovščino, v kateri bo z največjim tveganjem stavila na kocko svoje narodno življenje. Njeno vodstvo si je menda na jasnem, da njeni zavezniki ne bodo preveč žalostni, ako bi Anglija pri tem prišla ob življenje. Ako je pomanjkanje vojnega gradiva in ljudi tako, kot je pri Angliji v razmerju z njenimi zavezniki, potem se mora zapostavljeni boriti ne le proti svojim sovražnikom, temveč tudi proti svojim prijateljem za svoje življenje. Dejanska napaka Anglije leži v tem, da se je leta 1939, vrgla v vojno, ki ji je zgolj številčno ni bila dorasla. Tako pada vedno bolj v nevarnost, da bo zdrobljena med svojimi nasprotniki in svojimi zavezniki. Že danes so jo razmere prisilile, da se svetovnonazorsko uklanja boljševismu, glede moči in sile pa amerikanizmu. Zato je razumljivo, da Anglija vedno znova skuša na mirni način izsiliti odločitev. Toda ti poskusi se morajo nujno izjaloviti. Anglija se bo morala boriti in si-

Štirje admirali obsojeni na smrt

Milan, 25. maja. Časopisi poročajo, da so bili obsojeni na smrt admirali Campioni, Mascherpa, Lionardi in Pavesi. Obsojbi Campionija in Mascherpe sta bili že izvršeni.

Posebno sodišče za zaščito države je s tem, kot pravi komentar v listu »Corriere della Sera«, izrazilo ljudsko mnenje in trdno voljo italijanske socialne republike, ki hoče s trdno roko povsod uveljavljati pravičnost. S to sodbo je potegnena črta pod stran bolečin in sramote.

Prostovoljno ohromiti domovino, vreči stran orožje ter izročiti samega sebe in lastno deželo sovražniku namesto da bi se borili, ni le izdaja življenja, temveč je to tudi oskrnitev padlih žrtve. piše »Repubblica Fascista«. »Te štiri smrtne obsodbe«, piše dalje list, »bodo izbrisale veliko sramoto iz zgodovine italijanske mornarice, obenem pa služijo pravičnosti in s tem tudi obnovi domovine.«

Milan, 26. maja. Izredno sodišče za obrambo države je obsodilo na smrt, kakor je že bilo javljeno, zaradi izdaje in sabotaže obtožene admirale: Campionija, Mascherpo, Leonardija in Pavesija. Proti admiraloma Leonardiju in Pavesiju je bila izrečena obsodba v odsotnosti obeh obtožencev, ker sta na begu. Obsodba proti admiraloma Campioniju in Mascherpi pa je bila izvršena v zgodnjih jutranjih urah.

Admiral Campioni je bil, kakor sledi iz sodnih aktov, do 8. septembra 1943 guverner, vojaški poveljnik in poveljnik italijanskih mornariških sil v Egejskem morju. Dne 8. septembra 1943 je dobil od italijanskega vrhovnega poveljstva in s tem od maršala

Popolno zaupanje Nemčiji

Bukarešta, 26. maja. »Kaj bo jutri, tega ne morem vedeti, toda neka gotovost se pojavlja v meni, na katero lahko gradimo upe naši bodočnosti in to je zveza z Nemčijo.« je izjavil znani rumunski narodnjak in bivši propagandni minister profesor Nichifor Crainic na predavanju, ki ga je imel v Bukarešti o temi »Romunija v novi Evropi«. V zavesti svoje odgovornosti kot porok vse Evrope se je dvignila Nemčija, tako je nadaljeval govornik, da bi razbila boljševisko pošast. Romunija pa se je takoj v prvem trenutku te borbe znašla na nemški strani, potem ko je našla leta 1940 pot v novo Evropo, ki jo je proglasila Nemčija. V ustvaritvah narodno-socialistične Nemčije, tako je nadaljeval profesor Crainic, je našla nova Romunija obudovanja vredne primere za reforme, ki jih nujno potrebuje dežela, osvobodjena demokratskih zavijanj. Nemško-romunski zvezi pa je podlaga sorodnost svetovnega nazora obeh narodov in slika na struktura nemškega in romunskega nacionalizma.

»Negativna dožnanja z demokratskim režimom nam potrjujejo, da gledamo v tem sorodstvu eno najbolj solidnih jam-

Brozovi piloti so bombardirali Beograd

Belgrad, 24. maja. »Donauzeitung« poroča: Radio Beirut, ki je pod zavezniki nadzorom, je v svoji romunski oddaji objavil, da so se nahajale med angloameriški letali, ki so na Vnebohod izvedla strahovalni napad na Beograd, tudi »številne jugoslovanske posadke«. Pri tem gre za tiste »Jugoslovane« ki jih je svoj čas poslal Josip Broz v angloameriška taborišča v južni Italiji, da bi se tam izvežbali.

Josip Broz je torej na povelje iz Moskve poslal svoje ljudi k Angloamerikancem, da bi bombardirali svoje rojake, s katerih domnevno »svobodo« se bori Broz. Razlog za to je popolnoma jasn: srbsko prebivalstvo v celoti odklanja komunista Broza in vse njegove pomočnike, ki mu namesto obljubovane »svobode« prinašajo le uničevanje in kulturno ter narodno smrt. Iz onemogle jeze sedaj zato ti Brozovi pristaši sipljejo bombe na

cer pod okoliščinami, ki bodo zanj najneugodnejše. Ako stvari še tako obrabimo, vidimo, da je Anglija na oni strani, ki bo izgubila. To je pa tudi za služila. Kajti ta vojna je njeno in židovsko delo. Vsled tega se bo tudi pri njej in pri židih pričelo maščevanje zgodovine. Danes se lahko še enkrat vprašamo, kako bi se razvijala Evropa, ako bi leta 1939, vladala v Londonu pametnejša vlada. Vprašanje je brezplodno, ker teče zgodovina po svojih lastnih zakonih. Kdor pred njo ne more obstati, nima tudi nikake upravičenosti, da bi živel. Torej gre predvsem zato, ali kdo lahko pred zgodovino in v življenju obstane. To je velika naloga, ki čaka Nemce v prihodnjih tednih in mesecih. Nemčija odklanja vso pretirano ošabnost pri presojanju ogromnih odločitev. Smatra pa, da je njen narod dovolj močan, da bo veliko odločitev spoznal v vsej njeni ostrini ter da bo pri njej sodeloval. Nemčija stopa k njej kot k božji sodbi. Borila se bo za svoje življenje ter bo ta boj tudi dobila.

Badoglia povelje, da naj ne nudi angloameriškim četam nobenega odpora in da ne moti stika z anglosaškimi silami. Admirali je dal to povelje podrejenim poveljstvom naprej ter s tem dokazal, da je soglasen z Badogliem izdajstvom.

Admiral Campioni je imel dovolj sredstev, da bi onemogočil zasedbo teh področij in ločitev teh pokrajin od Italije.

Drugi obsojeni admiral Mascherpa, poveljnik italijanskega mornariškega oporišča na otoku Lerosu, je predal povelje admiralu Campioniju, da se ukinejo takojšnje sovražnosti proti Angloamerikancem, svojim podrejenim poveljstvom ter ni 12. septembra 1943 pri pristajanju Angležev nudil nobenega odpora, ali vsaj skušal nuditi.

Pobegli in na smrt obsojeni admiral Leonardij ni kot poveljnik sicilijanskega mornariškega oporišča Augusta, ki leži severno od Veracruza, v bojih od 9. do 12. septembra nudil anglosaškemu napadu nobenega odpora, čeprav je razpolagal z dovoljnimi sredstvi za obrambo, ter je prepustil sovražniku brez boja to važno mornariško oporišče.

Istotako pobegli general Pavesi je kot poveljnik mornariškega oporišča na otoku Pantelleriji pri početku sovražniških letalskih napadov na otok v prvih dneh junija 1943 v nasprotju z dejanskim stanjem javil, da se ne more otok zaradi pomanjkanja vode in živil in velikega števila padlih več upirati. Otok je prepustil sovražniku, čeprav bi bil možen še nadaljnji upor.

nedolžno belgrajsko prebivalstvo. S tem pa so dosegli ravno nasproten učinek, kot so ga hoteli Srbsko prebivalstvo je še bolj ogorčeno na Broza in njegove zaveznike Angloamerikance ter se strnjejo in složno bori proti njihovi strahovlad.

Trebljenje tolovajev

Berlin. Kakor je izvedel DNB, je uka nemška četa pregnala proti jugozahodu neko močnejšo skupino boljševiskih banditov v črnogorskem Sandžaku; pri tem je bilo osvojenjeno mesto Brodarevo. Oddelki srbskih prostovolcev so se pri teh bojih ponovno odlikovali.

Zagreb. Telesna straža Poglavnika, ki se bori že več tednov pri očesovalnih bojih v severozahodni Hrvaški ter je pri tem dosegla velike uspehe predvsem pri Svanecu, je te dni zadala sovražniku v pogorju Kanlik hude izgube. Skupno so izgubili banditi pri teh bojih preko 1500 mrtvih in številno orožje.

